

Kvalitet i skolvälsystemet

Presentation för Friskolornas Riksförbund den 25 maj 2019

Dany Kessel, Södertörn, IFN och Mitt Skolval

Vad är kvalitet i ett skolvals-system?

1. Enkelt att önska/välja skolor
2. Transparent
3. Utvärderingsbart

Enkelt att navigera och önska skolor

1. Bra information om skolorna.
2. En enkel och samlad portal där man gör val, hanterar köer och så vidare.
3. Inga strategiska incitament i systemet.

Att välja skola till sina barn är inget som ska behöva ta månader av ens tid i anspråk.

Bra information om skolorna

- Jag pratade om detta förra året (finns på youtube) så jag ska inte dra det igen.
- Sammanfattningsvis kan information kan ha en del effekt.
- Att göra information tillgängligt på ett bra sätt är billigt, givet att den finns...
- Stora problemet är att det saknas ett trovärdigt mått på "value-added".

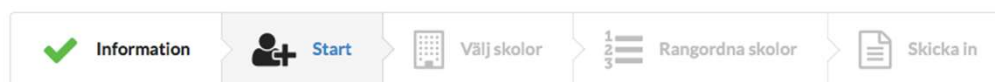
En enkel och samlad portal där man gör val, hanterar köer och så vidare.

- Ett skolval idag kan behöva göras i ett tiotal olika e-tjänster med lika många olika inloggningsmetoder och lösenord. Utöver det kan man också behöva skriva på ett stort anta blanketter och posta till olika instanser.
- Dessa system är ofta byggda för ganska länge sedan och är inte speciellt snabba, tillgängliga enkla att navigera. Exempel jag sett:
  - Rullgardinsmenyer som innehåller 100 skolor som inte går att söka i.
  - Nästan osynliga navigationsknappar som man måste scrolla enormt efter att hitta.
  - Inga översättningar som gör att man måste kunna svenska.
  - Upplägg som inte går att tabba sig igenom eller som lästjänster inte kan tackla.

Ett bra system kan göra skillnad

- Vi designade valtjänsten i Järfälla inför förra årets skolval.
- Antalet inaktiva föräldrar minskade med 40%.
- De som fortfarande var inaktiva i systemet var, i huvudsak, familjer som redan hade fått plats på en friskola som inte var valbar i tjänsten.
- Antal frågor om hur man gör ett skolval gick ner med 90%.
- Enkel UX.

Exempel på hur det kan se ut

Danys unge	Anders Karlsson	Erik Nilsson	Anna Larsson
20030303-0303 Ska börja förskoleklass DAnyvägen 1 Lgh 123 1111 Danystan	20110407-0480 Ska börja sjätte klass Snövägen 12 165 73 Järfälla	20110703-1000 Ska börja sjätte klass Sandgatan 4 175 41 Järfälla	20110709-0544 Ska börja förskoleklass Sandgatan 4 175 41 Järfälla
Välj skola för Danys	Välj skola för Anders	Välj skola för Erik	Välj skola för Anna
Ska Danys inte gå i en kommunal förskoleklass i Järfälla?	Ska Anders inte gå i en kommunal skola i Järfälla?	Erik ska gå kvar i sin nuvarande skola	Ska Anna inte gå i en kommunal förskoleklass i Järfälla?
Ska ni flytta innan skolstart? Ange er nya adress	Ska ni flytta innan skolstart? Ange er nya adress	Ska Erik inte gå i en kommunal skola i Järfälla?	Ska ni flytta innan skolstart? Ange er nya adress
		Ska ni flytta innan skolstart? Ange er nya adress	

Exempel på hur det kan se ut

Information Start **Välj skolor** Rangordna skolor Skicka in

Valbara skolor

Välj områden...

Sök Skolor...

- Björkebyskolan** [Björkebyskolans hemsida](#) **Lägg till**
- Fjällenskolan** [Fjällenskolans hemsida](#) **Lägg till**
- Järfälla estetiska utbildning, Tallbohovskolan** [Järfälla estetiska utbildning, Tallbohovskolans hemsida](#) **Lägg till**

Tillbaka

Era val för Anders

Välj minst en skola

Exempel på hur det kan se ut

✓ Information ✓ Start 📍 Välj skolor ☰ 1 Rangordna skolor 📄 Skicka in

i

Valbara skolor

i

Välj områden...

i

Sök Skolor...

Järfälla musikklasser, Tallbohovskolan Lägg till

[Järfälla musikklasser, Tallbohovskolans hemsida](#)

Kvarnskolans Lägg till

[Kvarnskolans hemsida](#)

Källtorpskolans Lägg till

[Källtorpskolans hemsida](#)

Tillbaka

i

Era val för Anders

Ni kan välja så många skolor ni önskar

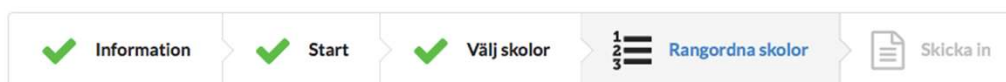
Fjällenskolans Ta bort

Järfälla estetiska utbildning, Tallbohovskolan Ta bort

Björkebyskolan Ta bort

Fortsätt till rangordning

Exempel på hur det kan se ut

i

Rangordna skolorna

1	Fjällenskolan	↑	↓
2	Järfälla estetiska utbildning, Tallbohovskolan	↑	↓
3	Björkeby skolan	↑	↓

Fortsätt

Tillbaka

Exempel på hur det kan se ut

✓ Information   ✓ Start   ✓ Välj skolor   ✓ Rangordna skolor   Skicka in

Skicka in era val

i

Era önskemål för Anders Karlsson:

Kontrollera att skolorna är i rätt ordning och skicka in era önskemål.

1 Fjällensskolan

2 Järfälla estetiska utbildning, Tallbohovskolan

3 Björkebyskolan

Skicka in era val

Tillbaka

Exempel på hur det kan se ut

Ni har nu skickat in era önskemål om skola för Anders

Tjänsten är öppen till och med 15 januari, fram tills dess kan ni ändra era önskemål. I slutet av februari får ni besked om vilken skola ert barn har placerats på.

Tillbaka till start

Ändra era val för Anders

Logga ut

Kvitto

Ärendenummer 861
Ärendet inkom 2018-01-22 18:18:48
Kvitto skickat till dany.kessel@ne.su.se

Anders Karlsson
20110407-0480

- 1 Fjällenskolan
- 2 Järfälla estetiska utbildning, Tallbohovskolan
- 3 Björkebyskolan

Ladda ner kvitto

Exempel på hur det kan se ut

Danys unge	Anders Karlsson	Erik Nilsson	Anna Larsson
20030303-0303 Ska börja förskoleklass DAnyvägen 1 Lgh 123 1111 Danystan	20110407-0480 Önskemålen skickades in: 2018-01-22 18:18:48	20110703-1000 Ska börja sjätte klass Sandgatan 4 175 41 Järfälla	20110709-0544 Ska börja förskoleklass Sandgatan 4 175 41 Järfälla
Välj skola för Danys	Ni är klara med önskemål om skola för Anders, vi har registrerat följande skolor 1 Fjällenskolan 2 Järfälla estetiska utbildning, Tallbohovskolan 3 Björkebyskolan	Välj skola för Erik	Välj skola för Anna
Ska Danys inte gå i en kommunal förskoleklass i Järfälla?		Erik ska gå kvar i sin nuvarande skola	Ska Anna inte gå i en kommunal förskoleklass i Järfälla?
Ska ni flytta innan skolstart? Ange er nya adress	Ändra era val för Anders	Ska Erik inte gå i en kommunal skola i Järfälla?	Ska ni flytta innan skolstart? Ange er nya adress
	Ta bort era val för Anders	Ska ni flytta innan skolstart? Ange er nya adress	
	Ska Anders inte gå i en kommunal skola i Järfälla?		
	Ska ni flytta innan skolstart? Ange er nya adress		

Vi håller nu på att bygga ut detta så att fristående huvudmän ska kunna ansluta sig.

Ni är inloggad som
MIRA LARSSON
ÅÅÅÅMMDD-NNNN
[Ange kontaktuppgifter](#)

20110405-0735
Kottstigen 21a
73130 NÄNKÖPING

Erbjudanden om plats på fristående skolor

FSK GRÄVÄTTEN
Förskoleklass, HT-2020

Hemkommun: **Nämköping**
Skolval pågår till och med: **2020-03-15**

Inga strategiska incitement i systemet

- Ett system med strategiska incitement kan man "lura"
- I ett sådant system måste föräldrar lägga ner en massa tid på att försöka lista ut hur de ska agera för optimalt resultat.
- Många försöker lura systemet, misslyckas, och får ett mycket värre utfall än de behövt.
  - Detta slår också olika mellan grupper.
- Kan dyka upp på grund av:
  - Ogenomtänkta algoritmer
    - Exempelvis Boston.
  - Förtursregler som gör det möjligt att påverka sin förtur med hur man väljer.
    - Friskolor som bara tar in folk som sökt i förstahand.
    - Relativ närhet beräknad mot nästa skola man sökt.
  - Att man begränsar antalet val man får göra.
    - Ofta tre.
  - Suboptimal samordning mellan kommuner och fristående aktörer
    - Man blir exkluderad från ett val om man deltar/tackar ja till er erbjudande i ett annat.

Transparent

- Det ska vara tydligt varför man fått placeringen man har fått.
- Tydliga och enkla regler.
- Ladda ner en beskrivning av hur det hela har fått till och varför man fått platsen man fått och inte eventuellt högre rankade val.
- Redogörelse för vad man kan göra om man inte är nöjd.
  - Överklaga, hur funkar det?
  - Skolbytesperiod kommer.
  - Finns andra skolor med plats i din närhet. Så här hör du av dig till dem.

Utvärderingsbart

- System blir och förblir högkvalitativa med kontinuerligt förbättringsarbete.
  - Vilka regler och algoritmer ska man ha?
  - Skolplanering – expandera, starta upp, lägga ner.
  - Stadsplanering
- Det behövs medveten och genomtänkt datainsamling.
- Inga strategiska incitament får finnas. Gör kontrafaktiskt analys omöjlig.
- Data görs tillgänglig (enligt lagens ramar) för relevanta aktörer.